

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: VK-10T/73/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6220010228
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 07. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Šulgan
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2023:6220010228.12

Uznesenie

Okresný súd Lučenec, samosudcom JUDr. Jánom Šulganom na verejnom zasadnutí dňa 24.07.2023 vo veci odsúdeného Z. I. F. I. U. Š. W. , nar. XX.XX.XXXX v I. I., trvale bytom K. Y. XXX, t. č. ÚVTOS S., o žiadosti odsúdeného, takto

rozhodol:

Podľa § 446 odsek 1. Tr. por. žiadosť odsúdeného o zmenu formy ochranného liečenia uloženého rozsudkom Okresného súdu Veľký Krtíš sp. zn. 10T/73/2020-541 zo dňa 20.01.2021 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 4To/19/2021-601 zo dňa 04.03.2021 z a m i e t a.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Veľký Krtíš sp. zn. 10T/73/2020-541 zo dňa 20.01.2021 v spojení s uznesením Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 4To/19/2021 bol Z. I. uznaný vinným z pokračovacieho zločinu sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1, ods. 2 písm. a), b) Tr. zák. v súbehu s prečinom ohrozovania mravnej výchovy mládeže podľa § 211 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. a) Tr. zák. a zločinom výroby detskej pornografie podľa § 368 ods. 1 Tr. zák., za čo mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 5 rokov a 6 mesiacov nepodmienečne so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia a zároveň mu bolo uložené ochranné liečenie sexuologické ústavnou formou.

Okresný súd Veľký Krtíš uznesením sp. zn. 10T/73/2020-673 zo dňa 06.06.2022 zamietol žiadosť odsúdeného na zmenu formy liečenia (potvrdené uznesením KS BB 3Tos/73/2022 zo dňa 21.09.2022). Po opätovnej žiadosti prvostupňový súd uznesením sp. zn. 10T/73/2020-730 zo dňa 25.01.2023 žiadosť odsúdeného zamietol. Odvolací súd uznesením 3Tos/31/2023 zo dňa 15.03.2023 rozhodnutie zrušil.

Obhajca odsúdeného uviedol, že má vážne pochybnosti o vyšetrení znalcom. Znalec prenáša zodpovednosť a aktivitu za liečenie na odsúdeného. Prečo sa po 3 rokoch s liečbou doposiaľ nezačalo. Päť a pol roka trestu je dostatočným ponaučením, aby odsúdený svoje konanie neopakoval. Nesúhlasí s tvrdením, že u odsúdeného nevidí pochopenie deviácie. Plynutie času je dôležité pre každú terapiu. Má pochybnosti, či psychiater je schopný za hodinu určiť správne diagnózu len z nakreslených obrázkov. Neverí preto, že plynutie času nemá význam. Liečba môže byť formou izolácie, medikamentózne alebo terapiou. Sám znalec našiel možné dôvody na zmenu ochranného liečenia na ambulantné síce v menšinovej miere 3:5 oproti ústavnému, ale možnosť ambulantnej liečby preto existuje. Odsúdený sa správa zodpovedne, chce pracovať a starať sa o rodinu. Má úprimnú snahu napraviť, čo svojim konaním spôsobil. Hrozí mu, že po skončení trestu pôjde do liečebne. Ambulantný výkon je jednoduchší a menej nákladný. Prokurátor navrhol žiadosť odsúdeného zamietnuť vzhľadom na závery znaleckého posudku.

Súd opätovne rozhodoval o žiadosti odsúdeného. Pri ukladaní ochranného liečenia vychádzal zo znaleckého posudku A. K.. Znalec konštatoval u odsúdeného sexuálnu deviáciu - hebefiliu. Vzhľadom k zistenej deviácii považoval pobyt na slobode za nebezpečný a doporučil ústavnú liečbu. V rámci nasledujúcich vyjadrení znalec A. K. uviedol, že bez liečby nemožno konštatovať, že choroba pominula

a neznížila sa jeho nebezpečnosť. Súd vykonal dokazovanie v súlade s názorom odvolacieho súdu. Zistil, že pôvodný znalec už znaleckú činnosť nevykonáva, preto ustanovil nového znalca A.. O.. O. Q..

Súd si je vedomý, že odsúdený momentálne abstinuje, podotýka však, že ide o abstinenciu nútenú v podmienkach nápravného zariadenia, kde sa maloleté osoby ako objekty sexuálneho záujmu nevyskytujú. Súd síce súhlasí s obhajobou, že pokiaľ je odsúdený chorý, mal by byť liečený čo najskôr, ale nie je v jeho právomoci určovať termín nástupu na liečenie. Určiť termín nástupu nie je ani v kompetencií znalca. Súd zistil, že termín nástupu na liečbu určí ÚVTOS Košice - Šaca, kde sa takáto liečba vykonáva, podľa kapacitných možností. Súd nedisponuje odbornými znalosťami, aby vedel relevantne sám posúdiť stav odsúdeného. Svoje rozhodnutie preto opiera o odborné stanovisko novoustanoveného znalca vyjadrené v znaleckom posudku. O odbornosti znalca nemá súd žiadne pochybnosti. Súd podotýka, že závery znaleckého posudku č.22/2023 znalca A.. O.. Q. sú v podstatných častiach zhodné s predchádzajúcim znaleckým posudkom. Neprekvapuje preto, že obhajoba sponchybuje závery znaleckého posudku a metodiku vyšetrenia. V tomto prípade však ide o vysoko odbornú špecializovanú činnosť, presahujúcu znalosti súdu, prokuratúry i obhajoby. Znalec v rámci svojho zadania nerieši právne otázky a súd sám direktívne neurčuje odpovede na odborné záležitosti (z vyššie uvedených dôvodov), pokiaľ by tak urobil, znalec by bol nadbytočný a nehospodárny. Súd nespochybňuje snahu odsúdeného o nápravu škôd rodine, ochotu zamestnať sa a starať sa o rodinu. Je si vedomý, že ide o snaživého a pracovitého človeka (čo bolo aj jedným z dôvodov na mimoriadne zníženie trestu), ale to samo o sebe neznižuje obavy súdu z pokračovania, resp. opakovania trestnej činnosti. Pokiaľ by aj odsúdený odišiel pracovať mimo domov, automaticky to neznamená, že sa podobného skutku nemôže dopustiť, veď jedného skutku sa dopustil aj k osobe mimo rodinného prostredia.

Súd zamietol návrh obhajoby na výsluch znalca z dôvodu, že v znaleckom posudku (nielen v závere) našiel odpovede na všetky otázky, ktoré súd považoval za relevantné pre svoje rozhodnutie. Znalec podrobne rozpracoval všetky podstatné skutočnosti v časti II. posudku. Jeho ďalší výsluch považuje za nadbytočný a nehospodárny. Nevidí dôvod rozoberať diagnostické metódy, ktoré sú nad rámec vzdelanostného spektra ostatných prítomných. V neposlednom rade poukazuje súd aj na podstatnú zhodu so závermi predchádzajúceho znalca, čo súd len utvrdilo v jeho závere, že znalecký posudok č. 22/2023 je správny.

Znalec uviedol, že prítomnosť hebefílie nie je možné liečbou ovplyvniť, ide o vrodený a celoživotný stav. Pokiaľ obhajoba poukazuje na možné dôvody absolvovania ambulantnej liečby ako uviedol znalec (bezrestná minulosť, adaptácia na život s dospelou ženou, nepoužitie násilia), podľa záveru súdu dôvody, pre ktoré znalec navrhuje ústavnú liečbu sú vo výraznej prevahe. Súd pritom nemá na mysli len pomer 3:5, ale najmä váhu dôvodov na strane ústavnej liečby, ktoré nasvedčujú vysokej spoločenskej nebezpečnosti. Znalec sa vysporiadala s otázkou plynutia času, keď uviedol: „Samotný výkon trestu odňatia slobody u osoby odsúdeného okrem jeho funkcie individuálnej prevencie neovplyvní dostatočne do budúca riziko sexuálne delikventného správania u osoby odsúdeného.“ To znamená, že ani doposiaľ vykonaný trest neznižuje riziko opakovania deliktnej činnosti. V zásade možno konštatovať, že vynútené abstinovanie nemôže nahradiť liečbu, ide len o detenciu. Cieľom liečenia je vytvorenie kritického náhľadu na riziká pokračovania v takomto sexuálnom správaní. Znalec uviedol, že odsúdený nevykonal žiadne kroky k sebazpoznaniu svojej sexuality, nepozná žiadne stratégie ako u seba zamedziť sexuálne delikventnému konaniu do budúca. („Liečba deviácie odsúdeného doposiaľ nezačala a výkon trestu odňatia slobody sám o sebe nemôže nahradiť sexuologické liečenie, ktorého cieľom je vytvorenie kritického náhľadu na riziká pokračovania v takomto sexuálnom správaní. Bez začatia samotnej ochrannnej liečby je preto tvrdenie odsúdeného, že si uvedomuje nesprávnosť svojho konania bez právneho významu.“, uznesenie KS BB 3Tos/73/2022 zo dňa 21.09.2022, č.l.692). Súd sa stotožnil s tvrdením znalca: „...kľúčová je minimalizácia rizika opätovného sexuálne delikventného konania u odsúdeného do budúca, po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody. Pri ústavnej forme ochranného liečenia bude zabezpečená vysoká intenzita terapeutického pôsobenia na osobu odsúdeného, liečba bude prebiehať kontinuálne počas niekoľkých mesiacov. Ambulantná forma ochranného liečenia by bola t.č. nedostatočná.“

Z vykonaného dokazovania má súd preukázané, že odsúdený liečbu doposiaľ nezačal vykonávať, nemá vytvorený kritický náhľad a svojej sexualite nerozumie. Bez vytvorenia kritického náhľadu a minimálneho porozumenia sexuálnej deviácii, ktorou trpí existuje riziko opakovania trestnej činnosti, čo

súd považuje za podstatné. Súdu sa javí, že odsúdený sa o zmenu formy liečenia snaží nie tak z dôvodu vlastného uvedomenia a nadhľadu, ale len v snahe o možné predčasné prepustenie z výkonu trestu, aby mohol materiálne zabezpečiť rodinu. Na základe uvedeného rozhodol tak, že žiadosť odsúdeného zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok, v lehote 3 pracovných dní od oznámenia na Krajský súd v Banskej Bystrici cestou Okresného súdu Lučenec, pracovisko Veľký Krtíš a to písomne v troch vyhotoveniach.